

SPOR YAPAN BİREYLERİN TEKNOLOJİ BAĞIMLILIK DÜZEYLERİNİN DEMOGRAFİK ÖZELLİKLERİNE GÖRE İNCELENMESİ (Araştırma Makalesi)

Cengiz GÜNDÜZALP (*)

Ezgi Pelin YILDIZ (**)

Öz

Bu çalışmanın amacı farklı branşlarda spor yapan bireylerin teknoloji bağımlılık düzeylerini belirlemektir. Bu amaç doğrultusunda çalışmada Kars ili Gençlik ve Spor İl Müdürlüğü bünyesinde farklı spor branşlarına kayıtlı öğrencilerin farklı demografik özelliklerine göre teknoloji bağımlılık düzeyleri incelenmiştir. Çalışma genel tarama yöntemlerinden ilişkisel tarama yöntemi ile yürütülmüştür. Çalışmanın örneklemini farklı branşlarda spor yapan toplam 339 öğrenciden oluşmaktadır. Çalışmada veri toplama aracı olarak Güçlü ve Dilci (2015) tarafından geliştirilen “Teknoloji Bağımlılık Ölçeği” kullanılmıştır. Çalışmadan elde edilen veriler yüzde (%), frekans (f), ortalama (\bar{x}), ve standart sapma (SS) değerleri ile ifade edilmiştir. Verilerin analizinde parametrik testlerden T-testi, tek yönlü ANOVA testi ve Regresyon analizi kullanılmıştır. Ayrıca gruplar arasındaki farkın hangi grup veya gruplardan kaynaklandığını belirlemek için Post-Hoc testlerinden Scheffe testi kullanılmıştır. Çalışmadan elde edilen bulgular, öğrencilerin teknolojik bağımlılık düzeylerinde cinsiyet ve aile sosyo-ekonomik düzeyler açısından istatistiksel olarak anlamlı bir farkın oluşmadığını, yaş ve sosyal ağlarda geçirilen süre açısından ise istatistiksel olarak anlamlı bir farkın oluştuğunu göstermiştir. Buna ek olarak sosyal ağlarda geçirilen süreler ile teknoloji bağımlılık düzeyleri arasında anlamlı bir ilişki olduğu da görülmüştür.

Anahtar Kelimeler: Spor Yapan Bireyler, Teknoloji, Bağımlılık, İnternet Bağımlılığı, Sosyal Ağlar.

*) Öğr. Gör., Kafkas Üniversitesi Kazım Karabekir Teknik Bilimler Meslek Yüksekokulu Bilgisayar Teknolojileri Bölümü Bilgisayar Programcılığı Ana Bilim Dalı
(e-posta: cengizgunduzalp@kafkas.edu.tr) ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0001-5108-437X>

**) Dr. Öğr., Kafkas Üniversitesi Kazım Karabekir Teknik Bilimler Meslek Yüksekokulu Bilgisayar Teknolojileri Bölümü Bilgisayar Programcılığı Ana Bilim Dalı
(e-posta: yildizezgipelin@kafkas.edu.tr) ORCID ID: 0000-0002-9987-9857
<https://orcid.org/0000-0002-9987-9857>

Determine the Technology Addiction Levels of Individuals Who Do Sports According to Demographic Features

Abstract

The aim of this study is to determine the technology addiction levels of individuals who do sports in different branches. For this purpose, in the study, technology dependency levels of students enrolled in different sports branches in Kars Province, according to different demographic characteristics were examined. The study was conducted with relational survey method, which is one of the general survey methods. The sample of the study consists of a total of 339 students doing sports in different branches. "Technology Dependency Scale" developed by Güclü and Dilci (2015) was used as data collection tool in the study. The data obtained from the study are expressed in percent (%), frequency (f), average (\bar{x}), and standard deviation (SS) values. One-way Anova test and simple linear regression analysis correlation analysis were used to analyze the data. In addition, Scheffe test, one of the Post-Hoc tests, was used to determine which group or groups the difference between groups originated from. Findings obtained from the study showed that there was no statistically significant difference in terms of gender and family socio-economic levels in students' technological addiction levels, even so a statistically significant difference in terms of age and time spent in social networks. In addition, it has been observed that there is a positive and significant relationship between the time spent in social networks and technology addiction levels. Another research result is that individuals who do sports have low technology addicts. Therefore, sports has been identified as an effective activity to prevent such addictions.

Keywords: *Individuals Doing Sports, Technology, Addiction, Internet Addiction, Social Networks.*

1. Giriş

"Bağımlılık, kavram olarak bir nesneye, kişiye ya da bir varlığa duyulan karşı konulamaz istek veya başka iradenin güdümü altına girmektir. Bağımlılık türlerinden psikolojik bağımlılık belirli belirli bir davranışın sürekli tekrar ettirilmesidir; temelde doyum sağlama hissi uyandırır" (Karaman ve Kurtoğlu, 2009, s.641-650). Psikolojik bağımlılık kapsamında yer alan bir başka bağımlılık türü de "teknoloji bağımlılığı"dır. Teknoloji bağımlılığının alt dallarından biri de "internet bağımlılığı"dır. Alan yazın incelendiğinde teknoloji bağımlılığı ve internet bağımlılığının daha çok teknolojinin içine doğmuş, yeni teknolojileri hayatının bir parçası haline getiren gençleri (dijital yerli) daha da fazla etkilediği dikkat çekmektedir.

İnternet, teknoloji gibi psikolojik bağımlılıklar kullanıcının teknolojik ürünlere erişemedikleri durumlarda yoksunluk yaşamaları olarak açıklanmaktadır. Bununla birlikte bu tür bağımlılıkların birçok sağlık problemini de beraberinde getirdiği bir gerçektir. Uyku bozuklukları, beden duruşu bozuklukları, yeme bozuklukları, anti sosyal kişilik bozuklukları bu problemler arasında gösterilmektedir (Oskenbay, vd., 2015).

Teknoloji bağımlılığının daha çok teknolojinin içine doğmuş, yeni teknolojileri hayatının bir parçası haline getiren gençleri daha da fazla etkilediği göz önünde bulundurulduğunda bu bağımlılıkların engellenmesi noktasında gençleri bir takım sosyal faaliyetlere yönlendirmek doğru bir adım olacaktır. Bu sosyal faaliyetlerin başında spor etkinlikleri gelmektedir. Bireylerin sağlık düzeyleri, sosyal çevreleri ile etkileşimlerine ve sosyal davranışlarına bağlıdır. Bu noktada beden eğitimi ve spor faaliyetleri sağlıklı bir yaşam tarzı ile uyumlu sağlıklı davranışları desteklemektedir (Alexander ve Vladislav, 2015). Spor, gençlerin daha uzun süre teknoloji araçlarını kullanabilme motivasyonu ile her geçen gün hayatlarından çıkardıkları ya da azalttıkları bir olgu haline gelmiştir (Dinç, 2015). Sporun fiziksel ve psikolojik sağlığın ve gelişimin korunması kadar öğrenme ve sosyal uyum davranışlarının gelişimine de faydalı olması konusunda çok sayıda araştırma alan yazında mevcuttur (Kuter ve Kuter, 2012; Küçük ve Koç, 2010). Özetle teknolojik araçlar ile daha uzun süre vakit geçirmek amacıyla spor etkinliklerinden vazgeçen bir genç, sporun özellikle içinde bulunulan önem ve birçok olumsuz bağımlılıklar anlamında alternatifsiz zararlarından mahrum kalmaktadır.

Bu bağlamda, bu çalışmada ortaya konulan sonuçların, sporla uğraşan gençlerin teknoloji bağımlılığından uzak doğru ve sağlıklı bir yaşam sürmeleri hipotezinin doğrulanması açısından önem taşıyacağı ve bu doğrultuda ileriki çalışmalara yön verebileceği ön görülmektedir.

Bu araştırma spor yapan bireylerin teknoloji bağımlılığından uzak, doğru ve sağlıklı bir yaşam sürmeleri hipotezinin doğrulanması üzerine yapılandırılmıştır. Buradan hareketle bu çalışmada, spor yapan bireylerin teknoloji bağımlılık düzeylerinin demografik özelliklerine göre incelenmesi amaç edinilmiştir. Bu amaç doğrultusunda aşağıdaki sorulara cevaplar aranmıştır:

1. Spor yapan bireylerin teknoloji bağımlılıkları hangi düzeydedir?
2. Spor yapan bireylerin teknoloji bağımlılık düzeyleri bazı demografik değişkenlere göre farklılık göstermekte midir?
 - 2.1. Spor yapan bireylerin teknoloji bağımlılık düzeyleri cinsiyet değişkenine göre farklılık göstermekte midir?
 - 2.2. Spor yapan bireylerin teknoloji bağımlılık düzeyleri yaş değişkenine göre farklılık göstermekte midir?
 - 2.3. Spor yapan bireylerin teknoloji bağımlılık düzeyleri aile sosyo-ekonomik düzeyine göre farklılık göstermekte midir?
 - 2.4. Spor yapan bireylerin teknoloji bağımlılık düzeyleri sosyal ağlarda geçirdikleri süre değişkenine göre farklılık göstermekte midir?
3. Spor yapan bireylerin teknoloji bağımlılık düzeyleri ile spor yapma durumları arasında anlamlı bir ilişki var mıdır?

2. Yöntem

Bu çalışmada, araştırma yöntemi olarak genel tarama yöntemi kapsamında yer alan “ilişkisel tarama” yönteminden yararlanılmıştır. İlişkisel tarama yöntemi; genellikle birden çok değişken arasındaki etkileşimin varlığını ve miktarını belirlemeye yönelik olarak kullanılan istatistiksel bir yöntemdir (Büyüköztürk, 2018).

2.1. Örneklem Grubu

Araştırmanın örneklem grubunu, Kars ili Gençlik ve Spor İl Müdürlüğü bünyesinde farklı branşlarda spor yapan toplam 339 öğrenci oluşturmaktadır. Çalışma grubu, uygun örnekleme yöntemi ile belirlenmiştir. Çalışmaya katılacak bireyler gönüllülük esasına göre belirlenmiştir. Çalışma öncesinde Kars Gençlik ve Spor İl Müdürlüğü’nden bünyesinde bulunan farklı spor branşlarındaki kurslarda kursiyer olarak kayıtlı bireylere “Teknoloji Bağımlılık Ölçeği”ni uygulamak için resmî izin alınmıştır (bkz. Ek 1).

2.2. Veri Toplama Aracı

Araştırmada veri toplama aracı olarak, Güçlü ve Dilci (2015) tarafından geliştirilen “Teknoloji Bağımlılık Ölçeği”nden izin alınarak yararlanılmıştır. İlgili ölçek beşli likert tipinde olup 32 maddeden oluşmaktadır. Ölçeğin geçerlik ve güvenilirlik çalışmalarıyla ilgili verilere bakıldığında; Cronbach’s Alpha Katsayısı Teknoloji Bağımlılığı için .92 olarak tespit edilmiştir. Bu değer ölçeğin güvenilirliğini kanıtlamaktadır. Açıklanan varyansın %40 ile %60 arasında olması yeterli olarak kabul edilir. (Çokluk, Şekercioğlu ve Büyüköztürk,2012,s.1-414). Sözü edilen 4 boyut: Yoksunluk (1), Kontrol Güçlüğü (2), İşlevsellikte Bozulma (3) ve Sosyal Dışlanmışlık’tır (4).

2.3. Verilerin Analizi

Araştırma sorularını yanıtlamaya yönelik olarak toplanan verilerin analizinde yüzde (%), ortalama (\bar{x}), frekans (f) ve standart sapma (SS) değerleri kullanılmıştır. Yapılan Kolmogorov- Smirnov testi kapsamında $p>.05$ değeri elde edildiğinden verilerin normal dağılım gösterdiği kabul görmüştür. Bu bağlamda araştırmada parametrik testlerden; Tek Yönlü Anova testi kullanılmıştır. Gruplar arasındaki farkların hangi grup veya gruplardan kaynaklandığını belirlemek adına Post-Hoc testlerinden Scheffe testi kullanılmıştır. Değişkenler arasındaki ilişkileri belirlemek için de Pearson korelasyon analizi yapılmıştır. Verilerin farklarının açıklanmasında genel ortalama dikkate alınmıştır. Tüm istatistiksel analizlerde anlamlılık düzeyi olarak 0.05 değeri kabul edilmiştir. İlgili ölçeğe yönelik maddelerin ortalama ve standart sapma değerleri tablolar yardımıyla ortaya konulmuştur.

2.4. Araştırma Etiği

Çalışma öncesinde Kars Gençlik ve Spor İl Müdürlüğü’nden gerekli izinler alınmıştır. Çalışmaya katılan bireyler gönüllük esasına göre belirlenmiş olup isteksiz olan ve çalış-

maya katılmak istemeyen bireyler çalışmaya dâhil edilmemiştir. Katılımcılara çalışma ile ilgili bilgilendirmeler ayrıntılı bir şekilde yapılmıştır. Katılımcılardan elde edilen veriler ve katılımcıların kimlikleri gizli tutulmuştur. Çalışmanın yöntemi, katılımcıları, veri toplama araçları ve veri analiz teknikleri açıkça belirtilmiştir. Çalışmada olmayan veri ve sonuçlara yer verilmemiştir. Çalışmanın sonuçları üzerinde kasıtlı olarak değişiklik yapılmamıştır ve herhangi bir veri gözden kaçırılmamıştır. Çalışma bir bütünlük içinde gerçekleştirilmiştir, farklı bölümlere ayrılmamıştır. Çalışmada yer alan atıflar bilimsel usullere uygun olarak yapılmış, kaynaklar bilimsel kurallara uygun olarak gösterilmiştir. Çalışma iki yazar ile gerçekleştirilmiş olup çalışmaya katkısı olmayan kişiler çalışmaya dâhil edilmemiştir, aynı zamanda çalışmaya katkı sunduğu halde çalışmada yer verilmeden yazar bulunmamaktadır.

3. Bulgular

3.1. Araştırmaya katılan bireylerin demografik bilgiler

Araştırmaya katılan bireylerin yaptıkları spor branşları, cinsiyetleri, yaşa aralıkları, sosyo-ekonomik düzeyleri, akıllı telefon, masaüstü ya da dizüstü bilgisayar sahip olma, sosyal ağlarda, anlık mesajlaşma programlarında, çevrimiçi oyunlarda ve internet sitelerinde günlük ortalama geçirdikleri süreler ve sosyal ağ, anlık mesajlaşma, çevrimiçi oyun ve diğer internet sitelerinde günlük ortalama geçirilen süreler bulgular aşağıda sunulmuştur (bkz. Tablo 1).

Tablo 1. Spor Yapan Bireylerin Demografik Özellikleri

	f	%
Branş		
Basketbol	68	20.0
Voleybol	53	15.6
Judo	54	15.9
Babminton	15	4.4
Taekwondo	30	8.8
Güreş	54	15.9
Atletizm	21	6.1
Halk Oyunları	44	12.9
Toplam	339	
Cinsiyet		
Kız	86	25.4
Erkek	253	74.6

Yaş

17 ve altı	171	50.4
18-20	53	15.6
21-23	44	13.0
24-26	30	8.8
27 ve üstü	41	12.1

Sosyo-Ekonomik Düzey

Düşük	62	18.3
Orta	244	72
Yüksek	33	9.7

Kendine Ait Akıllı Telefon. Masüstü ya da Dizüstü Bilgisayar Sahibi Olma

Var	265	78.2
Yok	74	21.8

Sosyal Ağlarda Günlük Ortalama Geçirilen Süre

1 saatten az	49	14.5
1-2 saat	119	35.1
3-4 saat	102	30.1
5-6 saat	45	13.3
7 saat ve üzeri	24	7.1

Anlık Mesajlaşma Programlarında Günlük Ortalama Geçirilen Süre

1 saatten az	87	25.7
1-2 saat	132	38.9
3-4 saat	72	21.2
5-6 saat	33	9.7
7 saat ve üzeri	15	4.4

Çevrimiçi Oyunlarda Günlük Ortalama Geçirilen Süre

1 saatten az	104	30.7
1-2 saat	107	31.6
3-4 saat	71	20.9
5-6 saat	39	11.5
7 saat ve üzeri	18	5.3

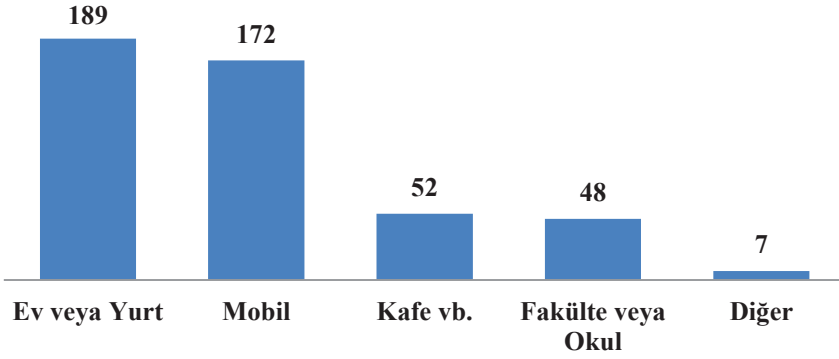
İnternet Sitelerinde Günlük Ortalama Geçirilen Süre

1 saatten az	80	23.6
1-2 saat	136	40.1
3-4 saat	78	23.0
5-6 saat	27	8.0
7 saat ve üzeri	18	5.3

**Sosyal Ağ, Anlık Mesajlaşma, Çevrimiçi Oyun ve Diğer İnternet Sitelerinde
Günlük Ortalama Geçirilen Süre**

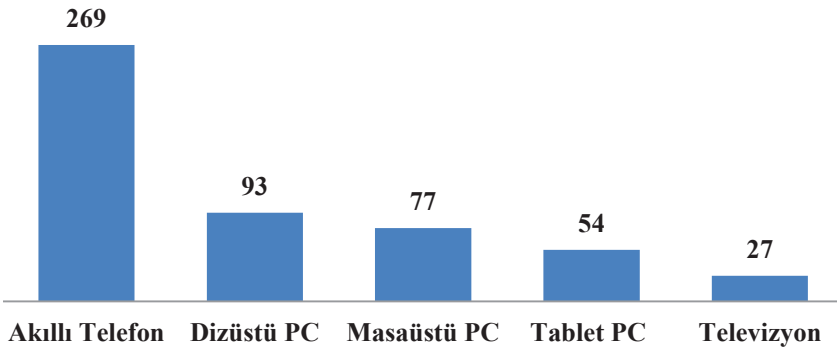
1 saatten az	51	15.0
1-2 saat	103	30.4
3-4 saat	80	23.6
5-6 saat	63	18.6
7 saat ve üzeri	42	12.4

Çalışmaya katılan bireylerin internete bağlanma ortamlarına ilişkin bulgular Şekil 1’de sunulmuştur. Spor yapan bireylerin önemli bir çoğunluğu internete bağlanmak için ev ve yurt (189 kişi) seçeneğini tercih etmişlerdir. Öte yandan internete mobil(172 kişi) olarak bağlanmayı seçen bireylerin sayısı da oldukça fazladır (bkz. Şekil 1).

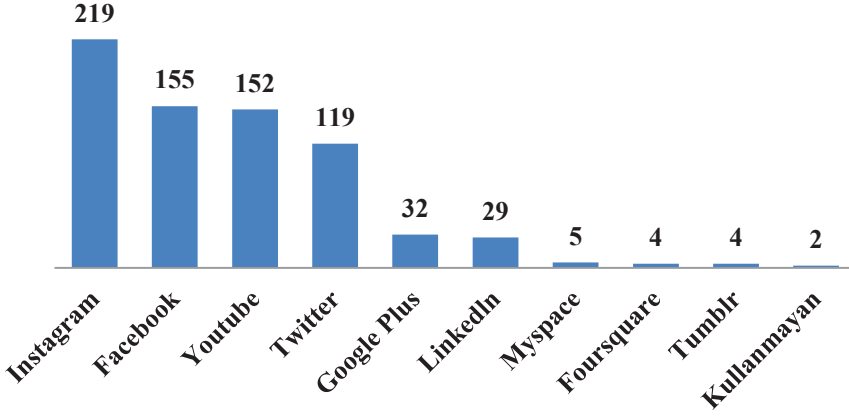
Şekil 1. İnternete bağlanma ortamları.

Spor yapan bireylerin internete bağlanmak için kullandıkları araçlarda akıllı telefonlar (269 kişi) en üst sırada yer alırken, akıllı telefonları, dizüstü pc (93 kişi), masaüstü pc (77 kişi), tablet pc (54 kişi) ve televizyonun takip ettiği görülmüştür (bkz. Şekil 2).

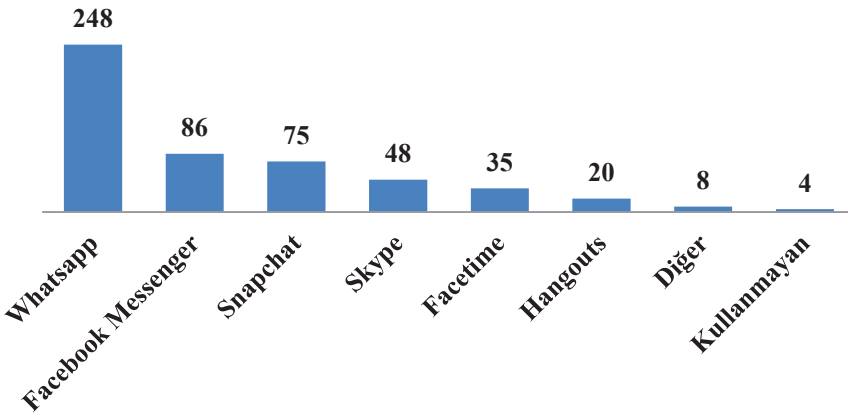
Şekil 2. İnternete bağlanmak için kullanılan araçlar.

Çalışmaya katılan spor yapan bireylerin kullandıkları sosyal sitelerin ilişkin bulgular Şekil 3'te sunulmuştur. Spor yapan bireylerin önemli bir çoğunluğu sosyal ağ sitelerinden Instagram'ı (219 kişi) kullandıklarını belirtmişlerdir. Facebook (155 kişi), Youtube (152 kişi) ve Twitter'ı (119 kişi) kullanan birey sayısının da önemli bir çoğunluğa sahip olduğu görülmüştür (bkz. Şekil 3).

Şekil 3. Kullanılan sosyal ağ siteleri.

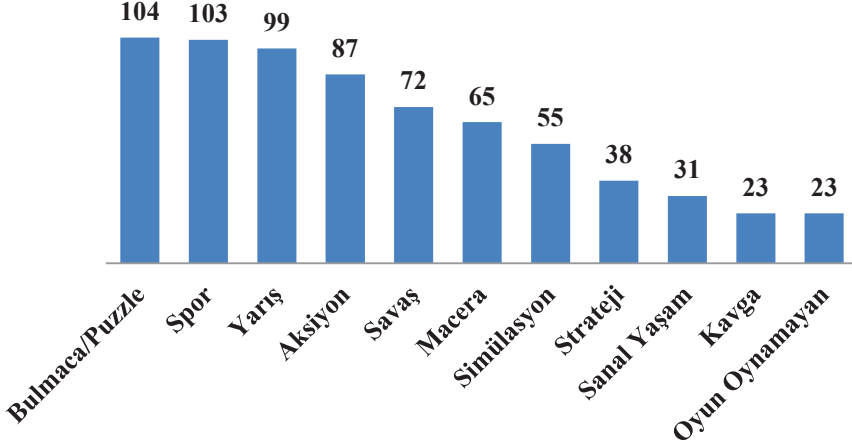
Spor yapan bireylerin kullandıkları anlık mesajlaşma programlarında Whatsapp'ın (248 kişi) oldukça fazla birey tarafından kullanıldığı görülmüştür. Bu programı sırasıyla Facebook Messenger (86 kişi), Snapchat (75 kişi), Skype (48 kişi), Facetime (35) ve Hangouts (20 kişi) programlarının izlediği görülmüştür (bkz. Şekil 4).

Şekil 4. Kullanılan anlık mesajlaşma programları.

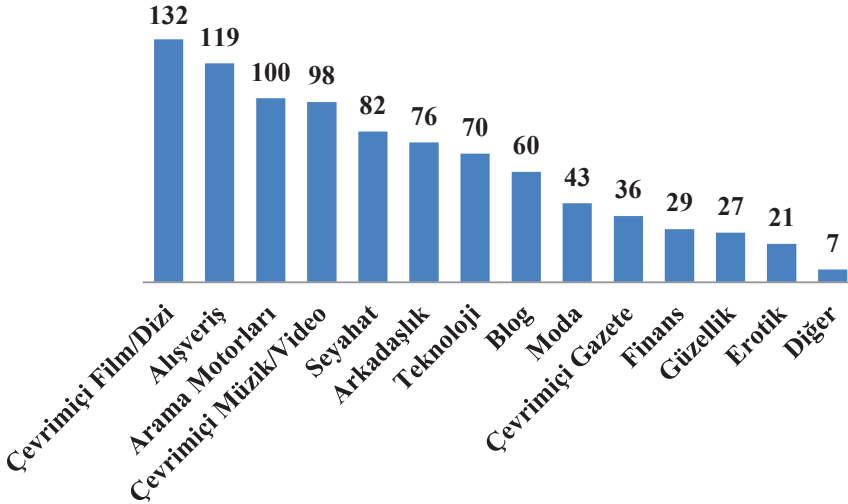
Katılımcıların önemli bir çoğunluğunun çevrimiçinde bulmaca/puzzle (104 kişi), spor (103 kişi) ve yarış içeriklerine sahip oyunları (99 kişi) oynadıkları görülmüştür. Öte yan-

dan aksiyon (87 kişi), savaş (72 kişi), macera (103 kişi), simülasyon (55 kişi), strateji (38 kişi), sanal yaşam (31 kişi) ve kavga (23 kişi) içeriğine sahip oyunlarında spor yapan bireyler tarafından oynandığı görülmüştür (bkz. Şekil 5).

Şekil 5. Çevrimiçi oynanan oyun türleri.

Spor yapan bireylerin kullandıkları sitelere ilişkin bulgular Şekil 6'da sunulmuştur. Bireylerin önemli bir çoğunluğunun çevrimiçi film/dizi (132 kişi), alışveriş (119 kişi), arama motorları (100 kişi) ve çevrimiçi müzik/video sitelerini tercih ettikleri görülmüştür. Öte yandan finans (29 kişi), güzellik (27 kişi) ve erotik sitelerin spor yapan bireyler tarafından daha az kullanıldığı belirlenmiştir (bkz. Şekil 6).

Şekil 6. Kullanılan internet sitesi türleri.

3.1.1. Ölçek maddelerine ilişkin analiz sonuçları (ortalama (\bar{x}) ve standart sapma (SD) değerleri)

Teknoloji bağımlılık ölçeğinin tek tek maddelerine ilişkin analiz sonuçları (ortalama (\bar{x}) ve standart sapma (SD) değerleri) Tablo 2.'de sunulmuştur. 32 madde ve 4 boyut için ortalamanın 3.17 ile 2.33 değerleri arasında değiştiği görülmüştür. Bu bağlamda ilgili ölçek için tüm maddelerin genel ortalaması 2.79 olduğundan spor yapan bireylerin yanıtlarının genel olarak “Kararsızım” seçeneği üzerinde yoğunlaştığı anlaşılmaktadır. 32 madde içerisinde en yüksek ortalamaya sahip olan ölçek maddesi: “Bilgisayar, tablet, telefon gibi cihazlarımdan herhangi birini bir yerde unutursam geri dönüp almak için sabırsızlanırım.” olmakla birlikte en düşük ortalamaya sahip maddenin ise; “Bilgisayar, tablet, telefon vb. aletleri kullanmadığım zaman kendimi gergin/huzursuz hissedirim.” olduğu görülmüştür.

Tablo 2. Ölçek Maddelerinin Ortalama ve Standart Sapma Değerleri

Madde ve Faktörler	\bar{x}	SD	Madde ve Faktörler	\bar{x}	SD
M1	2.33	1.26	M17.	2.84	1.26
M2.	2.85	1.20	M18.	2.85	1.28
M3.	2.95	1.69	M19.	2.79	1.24
M4.	2.76	1.84	M20.	2.79	1.24
M5.	2.85	1.25	M21.	2.84	2.67
M6.	2.65	1.21	M22.	2.72	1.32
M7.	3.08	1.25	M23.	2.86	2.08
M8.	3.17	1.30	M24.	2.74	2.13
M9.	3.12	1.20	M25.	2.64	1.33
M10.	2.89	1.22	M26.	2.64	1.29
M11.	3.01	1.27	M27.	2.64	1.25
M12.	2.88	1.27	M28.	2.62	1.27
M13.	2.87	1.24	M29.	2.67	1.31
M14.	2.90	1.24	M30.	2.66	1.35
M15.	2.84	1.21	M31.	2.54	1.31
M16	2.74	1.29	M32	2.66	1.31
			Genel Ortalama	2.79	1.39

3.2. Spor Yapan Bireylerin Teknoloji Bağımlılık Düzeyleri

3.2.1. Spor Yapan Bireylerin Teknoloji Bağımlılıklarının Demografik Verileriyle İlişkilendirilmesi

Spor yapan bireylerin demografik özelliklerinin, teknoloji bağımlılıklarına anlamlı bir etki oluşturup oluşturmadığını tespit etmek üzere Tek Yönlü ANOVA testinden yararlanılmıştır.

3.2.2. Cinsiyete Değişkeni ile Teknoloji Bağımlılığı Arasındaki Fark

Spor yapan bireylerin cinsiyetlerine ilişkin yapılan Tek yönlü ANOVA testi sonucuna göre; spor yapan bireylerin cinsiyetlerine göre teknoloji bağımlılık düzeyleri arasında istatistiksel olarak anlamlı bir farkın oluşmadığı görülmüştür ($p>.05$) (bkz. Tablo3).

Tablo 3. Cinsiyete Göre Etkisi Tek Yönlü ANOVA Testi Sonucu

Varyansın Kaynağı	Kareler Toplamı	sd	Kareler Ortalaması	F	p	Anlamlı Fark
Gruplar arası	.258	1	.258	.412	.521	Anlamlı fark yoktur.
Gruplar içi	210.051	337	.625			
Toplam	210.08	338				

3.2.3. Yaş Değişkeni ile Teknoloji Bağımlılığı Arasındaki Fark

Spor yapan bireylerin yaşlarına ilişkin Tek yönlü ANOVA testi sonucuna göre; sporcu yapan bireylerin yaşlarına göre teknoloji bağımlılık düzeyleri arasında istatistiksel olarak anlamlı bir farkın olduğu tespit edilmiştir ($p <.05$) (bkz. Tablo 4).

Tablo 4. Yaşa Göre Etkisi Tek Yönlü ANOVA Testi Sonucu

Varyansın Kaynağı	Kareler Toplamı	sd	Kareler Ortalaması	F	p	Anlamlı Fark
Gruplar arası	6.589	4	1.647	2.693	.031	Anlamlı fark vardır.
Gruplar içi	203.720	334	.612			
Toplam	210.38	338				

Alt gruplar arasındaki farkı tespit etmek üzere parametrik testlerden Post Hoc testlerinde sınıflandırılan Scheffe testinden yararlanılmıştır. Veriler normal dağıldığı ve grup-

lardaki birey sayıları birbirine eşit olmadığında Scheffe testi tercih edilmiştir. Bu testin sonuçlarına ilişkin bulgular Tablo 4.1’de sunulmuştur.

Spor yapan bireylerin yaş değişkeni alt gruplara ilişkin Scheffe testi sonuçları incelendiğinde; 17 yaş ve altı spor yapan bireylerin teknoloji bağımlılık düzeyleri ile 27 yaş ve üzeri spor yapan bireylerin teknoloji bağımlılık düzeylerinde istatistiksel olarak anlamlı bir fark olduğu ortaya görülmüştür ($p < .05$) (bkz. Tablo 4.1).

Tablo 4.1. Alt Gruplar Scheffe Testi Karşılaştırmalı Sonuçları

Yaş	Sıra Farkı	S	p	Anlamlı Fark
18-21	.2801	.1560	.523	
21-23	.7674	.1178	.979	
17 yaş ve altı*	.6060	.1825	.999	Anlamlı fark vardır.
27 yaş ve üzeri*	.4149	.1033	.004	

3.2.4. Aile Sosyo-Ekonomik Düzeyi Değişkeni ile Teknoloji Bağımlılığı Arasındaki Fark

Spor yapan bireylerin aile sosyo-ekonomik düzeylerine ilişkin Tek yönlü ANOVA testi sonucuna göre; spor yapan bireylerin aile sosyo-ekonomik düzeylerinin teknoloji bağımlılık düzeylerine anlamlı bir etkisinin olmadığı görülmüştür ($p > .05$) (bkz. Tablo 5).

Tablo 5. Aile Sosyo-Ekonomik Düzeye Göre Etkisi Tek Yönlü ANOVA Testi Sonucu

Varyansın Kaynağı	Kareler Toplamı	sd	Kareler Ortalaması	F	p	Anlamlı Fark
Gruplar arası	.896	2				
Gruplar içi	209.412	336	.448	.717	.489	Anlamlı fark yoktur.
Toplam	210.38	338	.625			

3.3. Sosyal Ağlarda Geçirilen Süre Düzeyi Değişkeni ile Teknoloji Bağımlılığı Arasındaki Fark

Sosyal ağlarda geçirilen süreye ilişkin yapılan Tek yönlü ANOVA testi sonucuna göre; spor yapan bireylerin sosyal ağlarda geçirdikleri sürenin teknoloji bağımlılık düzeyleri üzerinde anlamlı bir etkisinin olduğu tespit edilmiştir ($p < .05$) (bkz. Tablo 6).

Tablo 6. Sosyal Ağlarda Geçirilen Saate Göre Etkisi Tek Yönlü ANOVA Testi Sonucu

Varyansın Kaynağı	Kareler Toplamı	sd	Kareler Ortalaması	F	p	Anlamlı Fark
Gruplar arası	.896	4	.941	3.595	.000	Anlamlı fark vardır.
Gruplar içi	209.412	334	.262			
Toplam	210.38	338				

Sosyal ağlarda geçirilen sürelerle ilişkin alt gruplar scheffe testi karşılaştırmalı sonuçları incelendiğinde; sosyal ağlarda geçirdikleri zaman 7 saat ve üzeri olan spor yapan bireylerin teknoloji bağımlılıklarıyla; 1-2 saat, 2-3 saat ve 3-4 saat arası olan spor yapan bireylerin teknoloji bağımlılıkları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark olduğu görülmüştür (bkz. Tablo 6.1).

Tablo 6.1. Alt Gruplar Scheffe Testi Karşılaştırmalı Sonuçları

	Saat	Sıra Farkı	S	p	Anlamlı Fark
7 saat ve üzeri *	1 saatten az*	.42110	.06012	.000	Anlamlı fark vardır.
	1-2 saat*	.02311	.04100	.001	
	2-3 saat*	.13080	.07224	.003	
	3-4 saat*	.31023	.13509	.000	
	5-6 saat	.70892	.24113	1.000	

3.4. Spor yapan bireylerin teknoloji bağımlılık düzeyleri ile spor yapma durumları arasında ilişki

Sosyal ağlarda geçirilen saat ile teknoloji bağımlılık düzeyleri arasındaki ilişkinin ortaya konulmasına adına kullanılan pearson korelasyonuna ilişkin bulgular Tablo 6'da sunulmuştur. Bulgular incelendiğinde sosyal ağlarda geçirilen saat ile teknoloji bağımlılık düzeyleri arasındaki pozitif ve anlamlı bir ilişki olduğu saptanmıştır ($r=.480$ ve $p<0.05$) (bkz. Tablo 7).

Tablo 7. Sosyal Ağlarda Geçirilen Saat ile Teknoloji Bağımlılık Düzeyleri Arasındaki İlişki Pearson Korelasyon Katsayısı Sonucu

	N	R	p
Zaman/Saat	339		
Teknoloji Bağımlılık Düzeyi		.480	.003

4. Sonuç, Tartışma ve Öneriler

Bu araştırmada, sporcu gençlerin teknoloji bağımlılık düzeylerinin demografik özelliklerine göre incelenmesi amaç edinilmiştir. Araştırmaya katılan sporcu gençlerin 253'ü erkek, 86'sı kızdır. Gençlerin demografik özellikleri incelendiğinde; yaş aralıkları 17 yaş altı ile 27 yaş ve üstü arasında değişmekle birlikte sıklığın 17 yaş ve altı üzerinde olduğu saptanmıştır. Ailelerinin sosyo-ekonomik düzeyleri incelendiğinde ise sıklığın orta düzey gelir üzerinde olduğu tespit edilmiştir. Gençlerin kendilerine ait teknolojik araç ve gereçleri (masaüstü bilgisayar, laptop, tablet, akıllı telefon vb.) sorgulandığında çoğunun bu tür teknolojik araçlara sahip oldukları ortaya konulmuştur.

Sporcu gençlerin teknoloji bağımlılık düzeylerine yönelik elde edilen sonuçlara alan yazındaki karşılaştırmalı araştırma sonuçlarını kullanarak yer verilmiştir. Buna göre;

Sporcu gençlerin internete bağlanma ortamları incelendiğinde daha çok “ev ve/veya yurtlara ait internet bağlantılarından” yararlandıkları ortaya konulmuştur. Bununla birlikte bu ortamlar mobil, kafe, fakülte-okul bağlantıları olarak da çeşitlilik göstermektedir. Bu sonucu doğrular anlamda, TÜİK 2019 verileri incelendiğinde, hanelerin %88,3'ünün evden internet erişimine sahip oldukları tespit edilmiştir.

İnternete bağlanmak için kullandıkları araçlar incelendiğinde gençlerin daha çok, akıllı telefonlarını kullandıkları tespit edilmiştir. Bununla birlikte laptop, masaüstü bilgisayar, tablet, televizyon gibi araçların varlığı da çalışmada dikkat çekmektedir. Bu bağlamda TÜİK 2019 verileri de bireylerin %53,7'sinin internete bağlanmada akıllı telefonları kullandıklarını saptamışlardır; akıllı telefonları %17,6 ile masaüstü bilgisayarlar takip etmiştir.

Araştırmada, Instagram'ı Facebook'un takip ettiği gözlenmiştir. You Tube, Twitter, Google Plus, LinkedIn, Myspace, Foursquare, Tumblr ise kullanılan diğer sosyal ağ siteleri arasında yer almıştır. Haziran 2019 verileri incelendiğinde, Türkiye'de aktif sosyal medya kullanıcısının 52 milyon olduğu ve bireylerin günde ortalama 2 saat 46 dakika sosyal medya ortamlarında vakit geçirdikleri tespit edilmiştir. Bu bağlamda alan yazın incelendiğinde, Koçak ve İnce (2019) araştırmalarında; üniversite öğrencilerinin sosyal medya kullanım alışkanlıkları üzerinde çalışmış ve sonuç olarak üniversite öğrencilerinin sosyal medya kullanım süresi arttıkça; sosyal medyaya güven ve bağımlılık düzeyinde

de bir artış yaşandığı ortaya konulmuştur. Gençler arasında internet kullanımının önemli bir kısmını sosyal medya oluşturmaktadır (Obee, 2012). İnternet kullanımı artıkça sosyal medya kullanımında da bir artış görülmektedir (Tektaş, 2014).

Araştırmada kullanılan en aktif sosyal medya ortamının “You Tube” olduğu, onu Instagram ve Facebook’un takip ettiği saptanmıştır.

Sporcu gençlerin kullandıkları anlık mesajlaşma programının en fazla “Whatsapp” olduğu tespit edilmiştir. Her geçen zaman biraz daha gelişen WhatsApp’ta kullanıcı deneyiminin daha iyi ve esnek hale gelmesi için çalışmalar yapılmaktadır. Hikâye, sesli mesaj, grup sohbetleri gibi özellikler bunlardan bazılarıdır. Snapchat, Skype, Facetime ve Hangout ise araştırmada diğer tercih gören anlık mesajlaşma programları arasında listelenmiştir.

Kullanılan çevrimiçi oyun siteleri incelendiğinde sporcu gençlerin daha çok içeriğinde Bulmaca/Puzzle gibi etkinlikleri barındıran siteleri tercih ettikleri gözlenmiştir. Ortaya konulan bu sonuç sporcu gençler adına sevindiricidir ayrıca gençlerin azınlığının kavga içeren olumsuz oyun sitelerini kullandıkları bir kısmının da hiçbir zaman bu tür oyun sitelerine girmedikleri saptanmıştır. Bülbül, Tunç ve Aydil (2018), araştırmasında üniversite öğrencileri arasında oyun bağımlılığını ele almış bu bağlamda 446 öğrenciden elde ettikleri verilere göre gençlerin %21’inin oyun bağımlılığı grubunda yer aldığını ortaya koymuştur.

Kullanılan internet siteleri türleri incelendiğinde ise sporcu gençlerin daha çok “çevrimiçi dizi/filmi” tercih ettikleri tespit edilmiştir. Bu bağlamda araştırmada çeşitlilik söz konusudur; alışverişten arama motorlarına, seyahatten arkadaşlığa, modadan güzelliğe giden bir eğilim gençler arasında dikkat çekmektedir.

Araştırmada sporcu gençlerin teknoloji bağımlılık düzeylerini tespit etmek üzere Güçlü ve Dilci (2015) tarafından geliştirilen “Teknoloji Bağımlılık Ölçeği”nden yararlanılmıştır. 32 madde ve 4 boyut için ortalamanın 3.17 ile 2.33 değerleri arasında değiştiği ortaya konulmuştur. Bu bağlamda ilgili ölçek için tüm maddelerin genel ortalaması 2.79 olduğundan sporcu gençlerin yanıtlarının genel olarak “Kararsızım” seçeneği üzerinde yoğunlaştığı tespit edilmiştir. En düşük ortalamaya sahip maddenin; “Bilgisayar, tablet, telefon vb. aletleri kullanmadığım zaman kendimi gergin/huzursuz hissederim.” olduğu saptanmıştır. Bu bulgulardan sporla ilgilenen gençlerin teknoloji bağımlılık düzeylerinin düşük olduğu sonucu ortaya çıkmaktadır.

Araştırma sonucuna benzer olarak Park, vd. (2016) yaptıkları araştırmada sporla uğraşan ergenlerin internet bağımlılık düzeylerini ve sporun ergenlerin öz-yeterlik düzeylerine etkisini ortaya koymaya çalışmışlardır. Çalışmada ortaokul öğrenimi gören ve yaşları 15-18 arasında değişen toplam 345 öğrenci ile çalışılmıştır. Sonuç olarak, spor katılımının teknoloji bağımlılığı üzerinde önemli bir etkisinin olduğu, iki değişken arasında anlamlı ve negatif bir ilişkinin olduğu; spor katılımının arttıkça ergenlerin teknoloji bağımlılık düzeylerinin azaldığı tespit edilmiştir. Ayrıca ergenlerin spor katılımlarının öz-yeterliliklerine olumlu etkisinin olduğu da araştırmada ortaya konulmuştur. Benzer bir araş-

tırma olarak Jonker, Elferink-Gemser and Visscher (2010), örneklem olarak çalıştıkları 128 sporcu ve 164 sporcu olmayan gençler üzerinden sporcu olanların olmayanlara göre öz kontrol düzeylerinin daha yüksek olduğu sonucuna ulaşmışlardır. Toto ve Strazzeri (2019) araştırmalarında, teknolojik bağımlılıklara karşı korunma olarak spor ve beden eğitiminin önemini ele almışlar ve sonuç olarak; teknolojinin sağlık ve öğrenme süreçleri üzerindeki olumsuz etkileri ile davranışsal bağımlılıkların önlenmesinde spor ve beden eğitimi faaliyetlerinin önemli ölçüde etkisi ortaya konulmuştur.

Sporcu gençlerin teknoloji bağımlılıklarının demografik verileriyle ilişkilendirilmesi bağlamında cinsiyet değişkenine bakıldığında; sporcu gençlerin teknoloji bağımlılık düzeylerinin cinsiyet değişkeni üzerinde anlamlı bir etkisinin olmadığı sonucu ortaya konulmuştur. Bu sonuca paralel olarak Osmanoğlu (2019), üniversite öğrencileri arasında yaptıkları çalışmada cinsiyet değişkeninin katılımcıların teknoloji bağımlılığı düzeyleri arasında bir farklılık oluşturmadığını tespit etmiştir.

Yaş değişkenine bakıldığında ise; sporcu gençlerin teknoloji bağımlılık düzeylerinin yaş değişkeni üzerinde anlamlı bir etkisinin olduğu sonucu ortaya konulmuştur. Alt grup karşılaştırmaları yapıldığında 17 yaş ve altı yaş grubu ile 27 yaş ve üzeri yaş grupları arasında anlamlı bir farkın olduğu tespit edilmiştir. Atay (2002), Mayer, Perkins, Caruso and Salovey, (2001) ise çalışmalarında bireylerin teknoloji bağımlılık düzeyleri ile yaş değişkenleri arasında anlamlı bir farklılığın olmadığı sonucunu saptamışlardır.

Aile sosyo-ekonomik düzeylerine incelendiğinde; sporcu gençlerin teknoloji bağımlılık düzeylerinin aile sosyo-ekonomik düzey değişkeni üzerinde anlamlı bir etkisinin olmadığı sonucu ortaya konulmuştur. Sosyal ağlarda geçirilen süre değişkenine bakıldığında ise; teknoloji bağımlılık düzeyi ile anlamlı bir fark tespit edilmiştir. Alt grup karşılaştırmalarına yönelik analizler yapıldığında ise sosyal ağlarda geçirdikleri zaman 7 saat ve üzeri olan gençlerin teknoloji bağımlılıklarıyla; 1-2 saat, 2-3 saat ve 3-4 saat arası olan gençlerin teknoloji bağımlılıkları arasında anlamlı bir fark olduğu sonucu ortaya konulmuştur. Bu bağlamda sosyal ağlarda geçirilen süre ile teknoloji bağımlılık düzeyleri arasındaki ilişkiyi ortaya koymak üzere Pearson Korelasyon katsayısından yararlanılmış ve bu iki değişken arasında pozitif ve anlamlı bir ilişki saptanmıştır. Bu sonuçtan gençlerin sosyal ağlarda geçirdikleri süre arttıkça teknoloji bağımlılıklarının da arttığı söylenebilmektedir. Benzer olarak Aktan (2018), çalışmasında üniversite öğrencilerinin sosyal medya kullanım süreleri ile sosyal medya bağımlılık düzeyleri arasında pozitif ve anlamlı bir ilişkinin olduğunu ortaya koymuştur.

Bu araştırmada spor yapan bireylerin teknoloji bağımlılığından uzak, doğru ve sağlıklı bir yaşam sürmeleri dolayısıyla “spor yapan bireylerde teknoloji bağımlılık düzeyi ve/veya riskinin daha az olacağı” hipotezinin doğrulanması üzerine çalışılmıştır. Buna rağmen ilgili anketten alınan cevaplar ve yapılan analizler doğrultusunda spor yapan bireylerde de teknoloji bağımlılık riskinin devam ettiği ve bu bağlamda bağımlılık düzeylerinin düşük olmadığı anlaşılmıştır. Bu durum söz konusu bağımlılık türleri riskinin en çok, doğduğu andan itibaren yeni teknolojileri hayatının her alanında görmüş, teknolojinin

yabancı olmayan çocuk ve gençler üzerinde olmasıyla ilişkilendirilmiştir. Dolayısıyla gençleri teknoloji bağımlılığundan korumaya yönelik çalışmalara öncelik verilmesine ihtiyaç vardır. İçinde bulunduğumuz dijital çağda, gençlerin teknoloji ile iç içe oluşunun önlenememesi bağlamında düşünüldüğünde; gençlerin faydalanabilecekleri olumlu öğe ve içeriklere sahip teknoloji araç ve donanımlarının hem sayısı hem de yaygınlık olarak artırılması bu sorunun çözümüne yönelik atılabilecek önemli adımlardandır. Ayrıca gençleri teknoloji kullanımını bağlamında doğru ve faydalı kullanıma yönlendirmek, teşvik etmek ve ödüllendirmek de bir diğer öneriler arasındadır.

Kaynakça

- Aktan, E. (2018). Instagram kullanıcılarının kullanım motivasyonları ve instagram takip davranışları. *Online Academic Journal of Information Technology*, 9(33), 127-146. DOI: 10.5824/1309-1581.2018.3.008.x
- Alexander, B. ve Vladislav, B. (2015). Structure and content of the educational technology of Managing students' healthy lifestyle. *Journal of Physical Education and Sport*, 15(3), 362. DOI: 10.7752/jpes.2015.03054
- Atay, K. (2002). Okul müdürlerinin duygusal zekâ düzeyleri ile çatışmaları çözümü stratejileri arasındaki ilişki. *Kuram ve Uygulamada Eğitim Yönetimi Dergisi*, 8(3), 344-355.
- Bülbül, H., Tunç, T. ve Aydın, F. (2018). Üniversite öğrencilerinde oyun bağımlılığı: Kişisel özellikler ve başarı ile ilişkisi. *Ömer Halisdemir Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi*, 11(3), 97-111. DOI: 10.25287/ohuibf.423745.
- Büyüköztürk, Ş. (2012). *Sosyal Bilimler İçin Veri Analizi El Kitabı*. Ankara: Pegem Akademi.
- Çokluk, Ö. S., Şekercioğlu, G. ve Büyüköztürk, S. (2012). *Sosyal bilimler için çok değişkenli istatistik: SPSS ve LISREL uygulamaları*. Ankara: Pegem Akademi.
- Dinç, M. (2015). Teknoloji bağımlılığı ve gençlik. *Gençlik Araştırmaları Dergisi*, 3(3), 31-65.
- Griffiths, M.D. (1995). Technological addictions. *Clinical Psychology Forum*, 76, 14-19.
- Güçlü, G., Dilci, T. (2015). *Yaşam boyu öğrenme argümanı olarak teknoloji bağımlılığı ve yaşama yansımaları*. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Sivas: Cumhuriyet Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü.
- Karaman, M. K. ve Kurtoğlu, M. (2009). Öğretmen adaylarının internet bağımlılığı hakkındaki görüşleri. *Akademik Bilişim*, 11(13), 641-650.
- Koçak, M., C. ve İnce, M. (2019). Gençlerin sosyal medya kullanım alışkanlıklarının kullanımlar ve doyumlar yaklaşımı bağlamında değerlendirilmesi. *Uluslararası Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 12(64), 795-803. <http://dx.doi.org/10.17719/jisr.2019.3398>.

- Kuter, F.Ö., Kuter, M. (2012). Beden eğitimi ve spor yoluyla değerler eğitimi. *Eğitim ve İnsani Bilimler Dergisi: Teori ve Uygulama*, (6), 75-94.
- Küçük, V. ve Koç, H. (2004). Psiko-sosyal gelişim süreci içerisinde insan ve spor ilişkisi. *Dumlupınar Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 10.
- Mayer, J. D., Perkins, D. M., Caruso, D. R. ve Salovey, P. (2001). Emotional intelligence and giftedness. *Roeper Review*, 23(3), 131-137. DOI: 10.7790/ejap.v2.
- Obee, J. (2012). *The ultimate teen guide*, Toronto: The Scarecrow Press.
- Oskembay, F., Kalymbetova, E., Tolegenova, A., Kabakova, M., Bakiyeva, S. ve Nugmanov, S. (2015). Addictive behavior among adolescents. *Procedia-Social and Behavioral Sciences*, 171, 406-411. <https://doi.org/10.1016/j.sbspro.2015.01.140>.
- Osmanoğlu, D. E. (2019). Üniversite öğrencilerinde internet bağımlılığı ile duygusal zekâ düzeyleri arasındaki ilişkinin İncelenmesi. *e-Kafkas Eğitim Araştırmaları Dergisi*, 6(2), 47-58. <https://doi.org/10.30900/kafkasegt.603734>.
- Park, J., Park, M., Shin, J., Li, B., Rolfe, D., Yoo, J. ve Dittmore, S. (2016). Effect of sports participation on Internet addiction mediated by self-control: A case of Korean adolescents. *Kasetsart Journal of Social Sciences*, 37(3), 164-169. <https://doi.org/10.1016/j.kjss.2016.08.003>.
- Taş, İ. (2018). Ergenlerde internet bağımlılığı ve psikolojik belirtilerin çeşitli değişkenler açısından incelenmesi. *Anemon Muş Alparslan Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 6(1), 31-41. DOI: 10.18506/anemon.310973.
- Taylan, H. H. ve Işık, M. (2015). Sakarya’da ortaokul ve lise öğrencilerinde internet bağımlılığı. *Turkish Studies. International Periodical for the Languages, Literature and History of Turkish or Turkic*, 10(6), 855-874. DOI: 10.7827/TurkishStudies.8286.
- Tektaş, N. (2014). Üniversite öğrencilerinin sosyal ağları kullanımlarına yönelik bir araştırma. *Journal of History School(JOHS)*, 7(17), 851-870. DOI No: <http://dx.doi.org/10.14225/Joh474>.
- Toto, G. A. ve Strazzeri, İ. (2019). Ort and physical education as prevention against technological addictions. *Journal of Human Sport and Exercise*, 14(1), 140-146. doi:<https://doi.org/10.14198/jhse.2019.141.11>
- TUIK, (2019). Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK), Hanehalkı Bilişim Teknolojileri Kullanım Araştırması. <https://dijilopedi.com/2019-tuik-hanehalki-bilisim-eknolojileri-kullanim-arastirmasi/> adresinden 02.02.2020’de alınmıştır.
- Wang, W. (2001). Internet dependency and psychosocial maturity among college students. *Int J Human-Computer Studies*, 55, 919-38. <https://doi.org/10.1006/ijhc.2001.0510>.

Ek 1: Etik Kurul Belgesi

T.C
KAFKAS ÜNİVERSİTESİ
Fen-Edebiyat Fakültesi Dekanlığı

Sayı : 28644117- 840.99/
Konu : Etik Kurulu Kararları

09.04.2020

REKTÖRLÜK MAKAMI
(Personel Daire Başkanlığına)

Sosyal ve Beşeri Bilimler Etik Kurulu Başkanlığının 07/04/2020 tarih ve 07 sayılı oturumunda almış olduğu kararlar ekte sunulmuştur.
Gereğini bilgilerinize arz ederim.

Prof. Dr. Gencer ELKILIC
Sos. ve Beş. Bil. Etik Kurulu Başkanı

Kafkas Üniversitesi Rektörlüğü
Yazı İşleri Dairesi Başkanlığı
Kayıt No: 6036
Kayıt Tarihi: 09.04.2020

Personel

Etik Kurul Toplantı Tarihi: 07.04.2020

Sayı: 07

İlgi: Dede Korkut Eğitim Fakültesi, Matematik Eğitimi Anabilim Dalı Öğretim Üyesi Doç.Dr. Şükrü İLGÜN'ün 17.03.2020 tarihli yazısı; Dede Korkut Eğitim Fakültesi Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Arş.Gör. Yüseyin YILMAZ'ın 17.03.2020 tarihli yazıları (Dört adet) ve Öğr.Gör.Cengiz GÜNDÜZALP'ın 02.03.2020 tarihli yazısının tekrar görüşülmesi; İBBF Öğretim Üyesi Dr.Öğretim Üyesi Ceyda YERDELEN KAYGIN'ın 06.04.2020 Tarihli yazıları

Sosyal ve Beşeri Bilimler Etik Kurulu Prof.Dr.Gencer ELKILIÇ Başkanlığında 07.04.2020 tarihinde toplanmış olup, aşağıdaki kararları almıştır:

KARARLAR:

Karar 1: Üniversitemiz Dede Korkut Eğitim Fakültesi, Matematik Eğitimi Anabilim Dalı Öğretim Üyesi Doç.Dr. Şükrü İLGÜN'ün Matematik Lisans Programı öğrencilerine (Öğretmen adaylarına) uygulamak istediği "**Matematik İspata Yönelik Görüş Ölçeği'nin (MİYGÖ)**" etik açıdan **uygun olduğuna;**

Karar 2: Üniversitemiz Dede Korkut Eğitim Fakültesi, Güzel Sanatlar Eğitimi Eğitimi Bölümü Arş.Gör. Yüseyin YILMAZ'ın "**Güzel Sanatlar Lisesi Öğrencilerinin Meslek Seçiminde Aile Desteğinin Meslek Olgunluğu Düzeyini Yordama Gücü: Kars Örneği**" başlıklı makale çalışmasında kullanmayı planladığı "**Meslek olgunluk Ölçeği (MOÖ)**" ve "**Meslek Seçiminde aile Desteği Ölçeği'nin**" Güzel sanatlar lisesinde okuyan resim ve müzik bölümü öğrencilerine uygulanmasının

Karar 3: Üniversitemiz Dede Korkut Eğitim Fakültesi, Güzel Sanatlar Eğitimi Eğitimi Bölümü Arş.Gör. Yüseyin YILMAZ'ın "**TRT Repertuarında Bulunan Kaynak Kişisi Ali Ekber ÇİÇEK Olan Erzincan Türkülerinin Değer Vurguları ve Değerler Eğitimi Açısından İncelenmesi**" başlıklı çalışmanın etik açıdan **uygun olduğuna;**

Karar 4: Üniversitemiz Dede Korkut Eğitim Fakültesi, Güzel Sanatlar Eğitimi Eğitimi Bölümü Arş.Gör. Yüseyin YILMAZ'ın "Pedagojik Formasyon Eğitimi Alan Müzik Bölümü Öğretmen Adaylarının Problem Çözme Beceri Düzeylerinin İncelenmesi" başlıklı makale çalışmasını Kafkas Üniversitesi Dede Korkut

NA. EA. J. S. S. S.

Eğitim Fakültesinde Pedagojik Formasyon eğitimi alan Devlet Konservatuari müzik bölümünde öğrenim görmekte olan öğretmen adaylarına uygulanmasının etik açıdan **uygun olduğuna**;

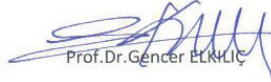
Karar 5: Üniversitemiz Dede Korkut Eğitim Fakültesi, Güzel Sanatlar Eğitimi Eğitimi Bölümü Arş.Gör. Yüseyin YILMAZ'ın "Müzik Eğitimi Alan ve Almayan Öğrencilerin Öz Güven Ve Sosyal Kaygı Durumlarının İncelenmesi" başlıklı makale çalışmasında "**Özgüven Ölçeği**" ve "**Sosyal Kaygı Ölçeği'nin**" Kafkas Üniversitesinde öğrenim görmekte olan uygulanmasının etik açıdan **uygun olduğuna**;

Karar 6: Üniversitemiz Kazım Karabekir Teknik Bilimler MYO öğretim üyesi Dr.Öğr.Üyesi Ezgi Pelin YILDIZ ve Öğr.Gör.Cengiz GÜNDÜZALP'ın Spor Yapan Bireylerin Bağımlılık Düzeylerinin Demografik Özelliklerine Göre İncelenmesi" başlıklı çalışmasın etik açıdan **uygun olduğuna**;

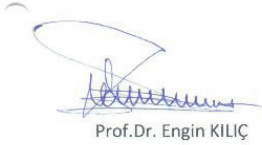
Karar 7: İBBF Öğretim Üyesi Dr.Öğretim Üyesi Ceyda YERDELEN KAYGIN'ın Kafkas Üniversitesi Akademik personeline online uygulamayı düşündüğü "**Alternatif Ödeme ve Finansal Araç Olarak Kredi Kartı Kullanımı ve Online Alışveriş Üzerine Bir araştırma: TRA2 Bölgesi Örneği**" başlıklı makale çalışması için kullanılacak anketin etik açıdan **uygun olduğuna**;

Karar 8: İBBF Öğretim Üyesi Dr.Öğretim Üyesi Ceyda YERDELEN KAYGIN'ın "**Kobi Sahiplerinin Kredi Kartı Kullanımına Yönelik Bir Araştırma: Kars İli Örneği**" başlıklı makale çalışması için kullanılacak anketin Kars ilinde faaliyet gösteren KOBİ sahiplerine uygulanmasının etik açıdan **uygun olduğuna**;

Karar 8: Alınan kararların Kafkas Üniversitesi Rektörlüğü, Personel Daire Başkanlığı'na sunulmasına oy birliğiyle karar verilmiştir.

Prof. Dr. Gencer ELKILIÇ

Bşk.

Prof. Dr. Engin KILIÇ

Üye

Prof. Dr. Murat TAŞDAN

Üye

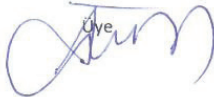

Prof. Dr. Erdoğan KAYGIN

Üye

Prof. Dr. Yavuz ÖZTÜRKLER

Üye

Prof. Dr. Ömür DEVECİ

Üye

Prof. Dr. Vedat BARAN

Üye

Prof. Dr. Emine ATAĞIŞI

Üye

